

Ճէմատարն էքսէրիյէթինին վէ ես ա-
զալլիյէթինին քէնտի լէհ վէ ես ալէյիյնա-
տէ պօռլընդը գազիյէթինէ կէլինճէ,
մազաւաթը ալիյէթ թագաւ օլունան
մահգէրլէրի իմզա իտէն 30 զաթ, ումում
ճէմատարն թէմաթի օլան Մէճիլիսն ազա-
սըլլա միւթէպէրանը ճէմատար օլունալը
կիպի, Տէրիսաատէթ ումում ճէմատար
էֆրատը միւթալէյիյն ալէյիյնտէ օլունալ,
մէճիլս ազաւը խարիճիյնտէ պօռլունան վէ
տէվլէթ վէ միլլէթճէ մաարաւֆ օլան պիւ-
ճիւմլէ միւթէպէրանը ճէմատար տախի,
պու քէրէ պիւ իճթիմա, Թերզեան էֆ-
նին բաթրիլիք մազաւընտա պազաւը
գաթիլէն ճայիք օլմատըրը թէյիյնտէ պօ-
լընմալարըլլա, վէ քէզալիք վիւսաթը
Օսմանիյէթի էֆրատը ճէմատար տախի
մազաւաթը ալիյէթ մահգէրլէրի վէ թէլէ-
կրաֆնաւէլէր թագաւիմիլլէ, պու զէմիւ-
տէքի իսթիւրհամմամէլէրիլէ Թերզեան
էֆ-յի թէքզիւլ իթմիլլէր տիւր:

Շուրասը տա ճաի նազար վէ թէլմիւլ
տիւր քի, Թերզեան էֆնիտի մէճիլս ազա-
վէ միւթէպէրանըր չիֆահէն վէ թահրի-
րէն էլիպազը զայիլէ իլէ թահրիէ ճիւ-
րէթ իթտիլի հալտէ միւթէպէրան վէ մէճ-
լիս ազաւը թէմքիւն վէ իթիտալը տէմի
նի մուհաֆազա իլէ, մուհաֆէլէյի պիւ
միւլ սուրէթիլլէ քէնտի հազըրնտա այնի
մուսմէլէյի իճրատան թէլտտիւլ վէ թէ-
վաղըր իլէ, եալընը նիզամ տաթիւսին
տէ մազաւաթը ալիյէթ միւրաճաւաթ իթ-
միլ, վէ ճէմատար խալըրը տախի մաճիւ-
պէր էլէմ ալիւլտէն իճթիլսապլէ, հիւ-
քիւմէթը Սէնիլէն մուհաղըրաթը ա-
լիյէթիւն ինթիլարէ տալէթիլէ, հէր պար
թէսկիւն հէյէճանէ զայիլէ իլլէմիլ, վէ
ֆաղաթ խալը զալտանէ կէլէրէք, բաթ-
րիկին Տէրիսաատէթ վիւրաւտիտէ վէ
միւթէպէրանը քիլիսէլէրտէ վէ Բաթրիլ-
խանէ թիլիկահընտա մաճիւլ թէլէսիւլֆ
պիւր թագաւ նիւմայիլէր իճրա, վէ միւ-
թաթիլէ խալըրը թահրիլաթընտ մաարազ
գալարաք, քիլիսէլէրէ կիտէմէմէքտէ, վէ
Բաթրիլխանէ գաթըրալընտ տախիլէն սէտտ
իլէ, հաւաթընը թէլիլէքտէ կէթթէրէրէք,
գաթիլէյի միւսէլլահան ն մուհաֆազաւը
ալթընտա, Բաթրիլխանէ խուսուսի
տաթիւսինտէ մալպուս պիւր հալտէ գալա-
րաք, քէնտի քէնտիլի իսթիլաթտան մէն
իլէ, ումումըր ճէմատարն մալաթթալ գալ-
մաթընա վէ քիլիսէլէրտէ, բազար կիւնլէրի
ային վէ մէրասիմըր թուհանիյէ իճրա օլընա
աւաթընա, վէ չու ալիւլըր էսէֆիլթիմալ
հիւ պար տէվլաթ իտէկէլմէքտէ օլմաթընա
նազարէն, էսաթէյի իթիլաթ գապիլ օլմա-
սըրը կիպի, միւթալէյիյն թէթըր ճէմատար
սըթթըրլլա ինթիլաթ մաղիֆի իսթիլաթտան
կէրէք մազաւընտ վէ կէրէք ճէմատարն
հայիլէթ վէ իթիլաթըրնօգ թաի նազարընտ
տան տախի միւթէթին օլմաթաւաթըր էմըր
պէտիտար ալը:

Ա Շուպաթ, 1327

Իլպու մալաթիլէ, մալիւմ օլունալը
իւղը, ալիլթէն ազա օլընան Մէճիլիս միլ-
լիմիլաթ վէրիլէն գալար. իւղէրին թան-
գիւմ իսթիլէրէք, թալ իթիլաթիլ, վէ
կէլէն չաթընպիւր կիւնիւ, Արամ էֆ. Ե-
րաւման, Յովհաննէս էֆ. Գարտաշեան վէ
Արամ պէյ Կիւնիւն թաարֆընտան, Ատ-
լիլէ վէ Մէզահիւլ նէզարէթիլէ կիտէրէք,
նազըր Մէմուռն պէյ էֆնիտիլէ թալ-
տիւմ իսթիլէր տիւր, էվլէլէն նազըրը միւ-
չաթիլէյիյն, միւլաթաթ իլիլն տալէթ իյ
լէտիլի զէվաթ միւսանիւտա պօռլունալ
օլան Արմենակ պէյ Սաղըզ, օ կիւնիւ մէ-
մուրիլէթի իճապընճա մաճիլմալ պիւր վա-
զէֆէ իլէ մէշըր օլունալընտան, միլլէթ
վէքիլլէրին թէֆաթաթ իտէմէմիլ տիւր
Մալաթիլէնին էսաթի թագաւիմիլտէ, մէճ-
զահիւլ միւսիլթի Պէհա պէյ տախի հաղըր
պօռլունալըր տըր:

Միլլէթ վէքիլլէրի մալաթիլէր թագ-
աթիլ իլէ պէրապէր, չիֆահէն տախի իճապ
իտէն իյզահաթ վէ մալիւմաթը վէրմիլ-
էր տիւր:

Եւազընտա, Մէճիլիս վիւքէլաւտա, Թեր-
զեան էֆ. իլէ իսթիլաթըրմը մէվզուրի
պահա վէ միւլաթաթէր օլունալընտա, իշ-
պու մալաթիլէր միւսանիւտաթընտ նազա-
լըր տիւքաթա ալընտարաք, տալար միւ-
րիլին' պիլզաթի հիւթիւմէթին տալաթը
վէ միլլէթին հայիլէթի' տէվլէթին հայիլ-
իլթի օլունալը թաարֆ գըրընտարաք, իս-
թիլաթը մալիւմաթին' հուգուք վէ հայիլ-
իլթի տէվլէթին մուհաֆազաւը եօլընտա
պիւր գալարըր գաթիլ իլէ հալլ թա թէվլիլէ
օլընաճաղընը, վէ ալլարտան պէրու ճէ-
մատարճա վէ Բաթրիլխանէմիլլէ հիւթ
իտէն քէլմէքէն հալլէ, վէ ճէմատարըր
էզնիւր ումումիլէթին թալաթիլ իտէն զա-
լեան ու հէլէճանա նիհայէթ վէրիլէճէկիլի
գալիլէն իւմիտ իտէրիլ:

ԱՂԵՐՍ ՎԵՏԱՐԵԿ ՄՐՅԻ
ԱՌ ԳԵՐ. ԹԵՐԶԵԱՆ

«Միւրեքէ քէր հայրենիքը, և
«հայրենաստուր ազգային փառ-
«քերը Ով որ չի սիրեր զԱս-
«տուած, ճշմարտապէս չի սի-
«րեր նաեւ հայրենիքը, և անոր
«անբոժի և ճշմարտագոյն փառ-
«քերն առ ոտն կը կոխէ և կ'ա-
«պականէ»»

(Թուրք Պիոս Ժ. Ս. Բանիսայապեի
առ Կարդիկէ Հայտ, 22 Դեկ. 1911):

Ի սէր Անոր Որուն աճնէք և հաւատանք,
Ի սէր խալին զոր կը կըրես կուրծքիդ վըրայ,
Ի սէր երկնի սուր բոց արփին կը վառվըռայ,
Ի սէր ծնողիդ որ կը հանգչի հողերու տակ,
Ի սէր անոնց որք աչքիդ տակ խողիտողուե-
ցան,
Ի սէր մանկանց որք գամուկեցան պատերն
ի վայր,
Ի սէր գառանց որք գայլերու եղան աւար,
Ի սէր անոնց որք թագաւա՛ն ինկանց ցիր ցան,
Ի սէր անոնց որոնց կեանքերն Դո՛ւն փրկե-
ցիր,
Ի սէր վըսմ ալիւ անցելոյդ և անըստղիւտ,
Ի սէր Ազգիդ. Ի սէր Կրօնքիդ, Ի սէր
Հըրաժարէ՛... և միշտ՝ բարոյն պաշտ-
պան կեցիր:

Հըրաժարէ՛, ժողովրդեանդ ալիւ է հաճոյ,
Հըրաժարէ՛, նո՛յն իսկ եթէ ան օրնալի,
Դո՛ւն երկնից ալիւ կը թըրի եւ՛ա սիրալի,
Հըրաժարէ՛... զի «Ձայն բազմաց՝ ձայն
Աստուծոյ»:

Հա՛յր, Խնչ բարիք Երազաստ ալիւ արժողէ
Երբ սիրոյ վրայ չէ յեցած:
Հա՛յր, Խնչ բարիք գաւազանէդ ալիւ անպէտ
Որ ցրուէ հօտն ուլտարաց:
Ալիւ պաշտօնիդ Խնչ է թողմանք ու հրա-
պոյրն...
Լի՛ է բաժակն ալիւ՝ լեղումով:
Կաղնին ո՛րքան բարձրը ըլլայ ալիւքան
բուռն
Կը սասանէ զանի հով:
Եւ երբ արմատքն անոր զատուին այն
ժայռէն
Որուն կատարն է կանգնած,
Փոթորիկներն օր մ'երբ փըլնն ուժգնորէն
Կը տապալի՝ անկասկած...
Հաւատարիմ ըլլանք Կրօնքին և Ազգին,
Փառքն՝ ա՛յս է լոկ մարդկութեան
Կրօնքն՝ Ազգին դէմ չը դորժանք ցերթ
կացին,
Միմեանց չըլլա՛նք դաւաճան:
Տկա՛ւ է մեր Ազգ, խնդ՛ մեր Ազգ, բայց
ուսի
Ձերքեր աղնիւ, անհաւարօ
Նըւերական ժառանգութիւնն հայրենի
Կ'ուզէ պահել անվըրժարօ:
Հա՛յր, Ազգ մը որ ալիւքան անուր նե-
ղութեանց
Դիմադրաւեց քաջաւար,
Դիմադրաւեց քաջաւար,

Որ Վրկայի կըրէ պրսակն փառապանծ,
Խնչո՛ւ խռովի վայրապար.
Խնչո՛ւ նորէն արթնցընել հին ցաւեր,
Հնուր աչքերն արիւնով:
Խնչո՛ւ սփռել ատելութիւն և աւեր,
Եւ այս՝ Կրօնքի անունով...:
Հըրաժարէ՛... և ներէ՛ մեզ եթէ որ
Հաւ չը ճանցած դեռ ըզրիւք,
Քեզ սիրեցի՛նք, Քեզ ընտրեցի՛նք և...
մէկ օր
Նախատեցինք վերջապէս...:
Մեզ օրինակ տո՛ւր ճշմարիտ մեծութեան,
Սիրցո՛ւր մեր Կրօնքն ամէնուն,
Որ կարենանք խմբուած տեսնել Ազգն հա-
մայն
Ընդ հովանեաւ Սուրբ Գահուն:
ԾԻԾԱԽՆ

31(13 Փետրուար 1912

Մ Ո Ւ Հ

Առ Մեծ. Գրիգոր Էմ. Պեհիսեան,
անդամ Ազգ. ժողովոյ Մօշ Կարդիկէ քեմիկ
ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Մեծ. Տիար,
Այս անգամ Թերզեան Գերապայծառը՝
«Արձագանգ»-ի 18րդ թիւին մէջ հրատա-
րակած իր մէկ շրջաքերականով ժողովրդե-
անն ամէն իրաւունքներուն վերջին հար-
ուածը կուտայ, օտնակոխ կ'ընէ կառա-
վարական օրէնքները, և ի լուր աշխար-
հի կ'աժադանատնէ Հայ-Կաթողիկէ ընդհա-
նուր հասարակութիւնն Ս. Գահանայա-
պետին առջեւ բռնով: «Սրբ Հոռմ եկանք,
պարզեցինք մեր մտահոգութիւնն Ս. Հօր,
թէ որպիսի դժուարութիւնք կը կասեցը-
նէին զմեզ Յպիսկոպոսաց ընտրութեան
գործին մէջ, թէ բարի վկայութեան գոր-
ծ տաքնապալիք կ'երեւէր մեզ՝ ումանց
գրգռեալ ոգւոց ապօրինի աւաբեմունքն եւ
կուսակցութեանց աշաւուրեմն եւ շահա-
խնդիր մարդահանութեանց համար ևայլն»,
ևայլն»:

Արդ, մենք, ցաւ ի սրտ կուգամք
յայտարարել թէ բազարձակապէս որ և է
կերպիւ չենք կրնար ընդունիլ Թերզեան
Գերապայծառին կողմէ եղած այս ամբաս-
տանութիւնքն և անոր հետեւանք՝ ինք-
նազլուր մեր թիմին համար Եպիսկոպոս
ձեռնադրած ըլլալու գործը. նկատի ու.
նենալով մանուսնիդ որ իր կողմէն ձեռ-
նադրուած եպիսկոպոսին անունը՝ նախա-
պէս մեր կողմանէ եղած քուէարկութեանց
և ոչ մէկուն մէջ չէ անունուած, որով և
այդ ընտրութեան մասին ժողովրդեան
հաւանութիւնը ըզրորովին կը պակսի: —
Ուստի կը պահանջենք արդարացի կերպով
որ Եպիսկոպոսի ընտրութիւնը կատարուի
մեր հասարակութեան շնորհուած առանձա-
նաշնորհութիւններուն համաձայն, օրոնք
հաստատուած են Ս. Գահանայապետաց
կողմէ և վաւերացուած Կայսերական ի-
րաւունքով և ֆէրմաններով:

Կը խնդրենք Մեծ. Տէր, Ձեր Ազնու-
ութենէն որ իբր թեմիս ներկայացուցին՝
հաղորդէք մեր այս բողոքն աւ որ անկ
է և պաշտպանէք մեր իրաւունքները մեր
խեղճ թեմին ապագայ բարիքը խանգա-
րող օ և է դիւստմաւար օտնադուրեւնա-
նեւուն դէմ:

Որոքն յարգանքով եմք Ձեր Մեծապա-
տուութեան:

Անդամք Գաղ. ժողովոյ Հայ-Կաթող.
հասարակութեան Մօշ թեմին
Պեհիսեան Միքայէլեան, Ներսէս
Անդիկեան, Մկրտիչ Ամրիկեան,
Սահակ Տէր-Ղուկասեան,
Սեփիմ Բարսեղեան:
Մուշ, 28 Դեկտ. 1911

Ա. Յ. Գապարեան իմզասըլա տիւն
պիւր մէքալէ ալարդ. պու նիւսիւտէ եւ-
րիմիզ միւսայիտ օլմատըրընտան, կէլէճէք
նիւսիւտէվլաթ տէրճ իտէճէլիլ:

ՔՐԳՆԻԿ
ՓՈԽԱՆԱԿ ԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ՝
ԳԻԶ ՄԸ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹԻՒՆ

Շատերուն բերնէն սա՛ խօսքերը կը
խուսին. «Մենք առաջ չպիտի կրնանք
երթալ, Այս գիւղը պարսկապիտ ըլլայ»:
«Մենք մարդ ըլլալիք չունինք» ևայլն:
Կը մտածեմ թէ որո՞ւ կ'ուղղուին այս
Երեմիականները: Ո՞վ պիտի ըլլայ այն
փրկիչը՝ օրուն մենք կ'անկալենք մեր
յառաջացման նախաձեռնարկ ըլլալու:

Ազգի մը. հասարակութեան մը գար-
գաղման սատարը միմիայն իւր համերաշխ
օգուով գործելն է: Որչափ որ մեզ հասած
աւանդութիւններէ և հատակոտոր պատ-
մութիւններէ ուսումնասիրած ենք, Բրգն-
կոյ հիմունքէն ի վեր նիւթապէս այսքան
բարձր եղած չէ երբե՛ք, Հրաշքներ պիտի
գործուէին եթէ բանիբուն և գործունեայ
առաջնորդներ ու ձեռներէց անձեր գո-
յութիւն ունենային, օրոնք գիտնային
ժողովրդեան ներշնչել կատարեալ վստա-
հութիւն և իրենց ձեռնարկած գործին յա-
րաւեւութիւն. առանց ընկճուելու դը-
ժուարութեանց առջեւ:

Անա՛ այս ըսածներուս կենդանի ա-
պացոյց մըն է բաղնիքը, որ գրեթէ տարւ
տարիէ ասդին քար գայիլակութեան եւ
զո՛ւք էր և մեր պատիւը խաղալիք դար-
ձուցած ամբողջ քաղաքին մէջ, քանի որ
կրնէր, մանկամարդներ, նոյն իսկ երա-
խաներ՝ խուր առ խուր կը դիմէին քա-
ղաք ձիւնին ու ձիւնին մէջ միտնուած:
Արհի, վրձակաւորին մի քիչ բարեկամա-
ցողութեամբ, որ կրնամ ըսել իւր ամբողջ
գործունէութեան գլուխ գործոցը կը կազ-
մէ — չմոռնամ նաեւ յիշել բարեխիշատակ
Հաճեան Գերապայծառի մի փոքրիկ կտա-
կը այդ առթիւ. — գլուխ ելաւ այդ օգ-
տակար և կենսական ձեռնարկը մերձ 300
սակի ծախուելով: Սոյն մեծաբանակ գո-
ւարը Բրգնիկցին ինքն իր մէջ հաւաքեց
և կրնամ ըսել անգգաւարար: Թէեւ դի-
մուծ եղաւ մեր Պոլսեանակ և Ամերիկա-
քանակ հայրենակցաց, սակայն առաջինն
իւր փոխան դրամի՝ առատ հրահանք զըր-
կեցին. իսկ վերջինները և ոչ իսկ զիջա-
նեցան պատասխանել, այնչափ քաբացեր
է իրենց սիրտը ծննդավայրուն հանդէպ:
Կազմուած մասնաժողովին դէմ խօշն-
դանք, դժուարութիւններ ելան անա-
րակայն, սակայն իրենք չվճարեցան, ի
մասնաւորի Պալեան Երանոս և Այճեան
Յարութիւն աղաները, և կանգնեցին փա-
ռաւոր չէնք մը որ՝ կարծես կը խնդայ
հակառակօրէններուն ու յոռեաններուն
քիթին:

Դարձեալ ապացոյց մըն է այս անգա-
մուան դպրոցին ի նպաստ ժողովուած բա-
ժանորդապետին արդիւնաւորութիւնը, զոր
մինչեւ ցայսօր տեսնուած չէր անշուշտ
նախաձեռնարկ եղողներու չգոյութենէն:
Այո՛, չատեր մերժած են բաժանորդա-
գիրն եղած չնչն գումարը նուիրել, սա-
կայն պէտք չէ ցաւել և վշտալի այդպի-
սիներուն յարուցած դժուարութենէն, այլ
պէտք է աշխատիլ արդիւնաւոր ընել ի-
րենց հետապնդած գործը, որով քիչ ա-
տենէն անտարբերներն ալ կը զգնան ի-
րենց ըրածին և սիրով կը մասնակցին ա-
պագային:

Հալկանութիւն մըն ալ կը լուրի ու-
մանց բերնէն, որոնք Պոլիս կամ այլուր
ապրած ու գործած են. «Ախ, եթէ քիչ
մը զաղդիէրէն կամ տաճիկէն գիտնայի-
հիմա օտնիկ եղած էի, նա՛նկ եղած էի»
Լաւ, սակայն ձիւնը այդ անձերն են որ
ուսման կարեւորութիւնը աչօք բայցօք
տեսնելով հանդերձ, երբե՛ք ըրով չեն տա-
նիլ իրենց զաւակներուն հանդէպ ունե-
ցած իրենց զաւակներուն հանդէպ ունե-
ցած իրենց պարտականութեանց մէջ: Ար-
դեօք չի՞ն մտածեր որ իրենց հանդիպած
բաղդը օր մը կրնայ իրենց որդւոց ալ

Վազապ Կենտրոնը մուհարեպէ խիթամ
պուստամը տըր, վէ խուսուսիլէ Ման-
չուրիստա սիւան սէսէրի իշխովմէքտէ
տիր, լաքին պու սէսէր՝ մէնաֆիլի խու-
սուսիլէրինի կէօզէտէնիլէր թարաֆընտան
տահա պիր միւստտէթ իշխովմէ պիլէ, Ձին
իմթերաթոր խանէտանը՝ թախթ ու թաճը-
նը գաթիլէն թէրքէ ըստը օլտուղը, վէ
պուսու պիր պէհաննամէր ըստի իլէ իւան
իթիպի ճիւնթիլէ, օ սէսէրին եագընտա
հիչ հիւսմիւ գալմանեաղը թապիլի տիր:
Պիւթիւն Ձին մէմարթի՝ խանէտանը
իմթերաթորին ըստէն իսթիֆաար խա-
պիլիտէն ֆէվզէլատէ մէտրուր օլմու-
տըր, ձիւմուրիլէթ թարաֆտարարընը
րեթիլէթը՝ ըրեապէթը ճիւմուրը երպապը
իթիլիլալ րուստապընտան իւանչիգան
թէթիլի թիմիլէր տիր, էվրօթա վէ Ամէ-
րիգա ալէմի տախի, ասըրարտան պէրու-
գարանլըք իշխովմէ գալմը, վէ իթիտ
պիր Թիւրօթա ալէվէթիլէրինէ պիր պէլիլէ
թէնթիլ իթիլէ օլան Ձինին պու թէպտ-
իւ սիեապէթիլտէն մէմուրն օլմու-
տըր, չէօյլէ թիւ, Ձին էստմը, Լոնտա
ըրեապընտա վէ տիկէր քիեաղար-
տա ֆէվզէլատէ իւսթէ գոյմուր տըր, —
Ալընան խապէրիլէր նէգարէն, Ինկիլիթ
լէրլէ Ամէրիգալըրարտան միւրէթէպ պիր
սէթմանէտարան հէյնէթի, Ձինէ, պօթիւ-
պիր իսթիգրապ վէրմէյն հազըր պուլուս-
մագտա տըր:

Իմթերաթորն իսթիֆանամէթիլտէ չու-
սէօլէր եագըրմը տըր. «Ճէմաթըն էթ-
սէրիլէթի՝ ճիւմուրիլէթ թարաֆտարը օլ-
տուրընտան, պու ալիլալ թանթիլտա միւ-
տուրալալ թէպանըն արգըսընա մու-
խալիթիլ իթմէք, վէ եալընըք պիր խա-
նէտանըն մէնաֆաթ վէ չէրէթիլի նազարը
տիգգաթա ալմագ գապիլ տէյլ տիր: Պու-
սէպալէ խանէտանը հիւսմարի՝ ընտի-
հուգընըն ճէմաթա թէրքէ, Իւանչի-
գանա, հիւսթիւթը մուսաղգաթալը
ճիւմուրիլէր թէնթիլ իթմէպիլ թալիլէ
իտէր:» —Սալաթըն պէօյլէ ալիլէնապ ֆի-
թիլէր:...

* Ձին միլլէթ մէնթիլի, Իւանչիգալը,
հիւսթիւթը մուսաղգաթա ըրեապէթիլնէ
միւսթիլիլէրին ինթիլապ իթմիլ վէ նան-
թին չէհրինի, մէգըրիւ հիւսթիւթէ մէր-
թէզ թայիլին իլլէմիլ տիր:

ՄՈՒՀԱՐԷՊԻ

ԻԹԱԼԻԱՆԱՐԸՆ ՍԱԳԸՐՍԸԶԼԸԸ

Թան ղազէթաընա Բոմապիլ մուխ-
պիրինտէն փետր. 12 թարիլիլէ աթիւթ-
թի թէլէկրաֆ չէթիլմիլ տիր. —Իթալիան
ղազէթալըրնտան պիր գըսմը՝ Թիւրքիա
ալէյիլտէ գաթիլ պիր հարէթէթ ինքապը
իլին ետէրտէն իսթարէ պալալը տըր:
Մէպուս տը Մարինի, Իլ Բէսթօ տէլ Գար-
լինօ նամ ղազէթապա չու ֆիթիլ տէրմի-
եան իլլէմիլ տիր. Ամֆիլգատա միւսթիլ-
լիթաթ մուհարեպիլ իսթիլմէզ վէ Թիւր-
քիա իլէ իսթիլն մուհարեպիլ տէ, հալլ վէ
ֆապ օլմուսմագ: Թիւրքիալը ազտը
ոսուհա մէնապըր իթմէք իլին, իթալիա՝
Պահրը Ամէրթէթի հարէթէթը պահրիլի-
նի աթիլմուրը, պիր Արապ իսեանը չը-
գարմանա ուղարալմալը, վէ Ատալար տէ-
նիլիլտէ միւսթիլ պիր հարէթէթը պա-
րիլէն թէլէպիլիւս իթմիլ տիր, Իսթիլ Ի-
թալիա, տէլլէթիլէ, Տէրիսաաթիլթի
թէլլապիլիլ իթմիլէրինի, աթիլ թագ-
իւրաթէ, աօնանմապըն իսթիլտիլի կիպի
հարէթէթէ սէրպէսթ պրազմալըրնը թէթ-
րար պէնան իլլէմիլ տիր:»

Ճիւրնալէ տիթալիա կիպի տիկէր ղա-
պէթալար տախի՝ Թիւրքիաալա տողրուտան
տողրու հիւսմու իսթիլէր իլլաթուրնը
պէնան իսթիլտըր:

Նիմ ըստի Բօթօլ Բոմանօ վէ Թիւ-
պուսա ղազէթալարը իսթ, Թիւրքիաալա
գարըն տողրուտան տողրու պիր հարէթէթ
վուգաթ պուլաճաղընը, վէ պուսըն՝ Թիւր-

քիանըն հաթաթը ղազգընտա պիլէ վէթիմ
վէ միւսթիլ Նիթիլիլէրի օլապիլլէնէկիլինի
հիսա իթիլիլտըր:

* Փետրվար 22տէ, Իթալիա բարալմէն-
թօնընն էվմը քիւշաթը օլտուլ, օ կիւս-
նիւ, մուհարէ պիլին իսթիլտաընտան պի-
րու պէն ալ կէնմիլ օլաճաթ տըր, վէ պու-
պէն ալ գարֆընտա՝ հիւ պիր նէթիլիլ
ֆիլիլիլէ վէ գաթիլիլ էլաթ իսթիլմէմիլ օլ-
տըրընտան, իթալիալարըն սապըրըղը-
ղը թապիլի արթմը վէ գաթիլ պիր մու-
հարէպէ արգուսը իթալիաալա ղէսպը
թագվիլիլ իթմիլ տիր:

* Ատալար տէնիլիլտէ իթալիա տօ-
նանմապընն ինքա իտէնէկիլի՝ հարաթաթիլ
պահրիլիլ եագընտան կէօրէպիլմէք իլլին,
Աթիլանա պիր չօք ղազէթա մուսալարիլ-
լի կիթմիլ տիր. —Փետր. 11(14 տէ միւ-
թէտաթիւս իթալիան ապէրի մուսալարիլ-
լի չէհրի մէլլէրէ վաթը օլմուլար տըր:
Պուսուլար՝ տոնանմապըն հարաթաթիլնը եա-
զընտան թէպալիլ իտէպիլմէք իլլին ֆէվ-
զէլատէ սիւրաթը հարէթէթի օլան պիր
եաթ ըրիլալմանա չալընըտըր:

* Բոմապիլ ալընան խուսուսիլ պիր
թէլէկրաֆտա, փետր. 22տէ ինթիլալ ի-
տէնէթ օլան իթալիա Մէնթիլիլ մէպուսա-
նընն ազտընտան էվմիլ, Ատալար տէնի-
լիլտէ ինքա իսթիլալ հարաթաթիլ տալիլ հիւ-
թիլմէթէ հիւ պիր գարար վէրիլմէնէնէկիլ
իլար օլմուլ տըր:

* Իթալիա հիւսթիլմիլ, ալաֆ-
մարտ 1տէ, պիր տէնթիլթի, պիր ղըրիլ
վէ պիր ղըրիլ գըրուգէթօրտէն միւրէթ-
թէպ օլարաթ, պիր Ծնը ֆիլ Թէնթիլ ի-
տէնէթ տիր:

* Հիւսթիլտանըն իթալիաալար թա-
րաֆընտան մուսաթիլիլ իւզըրիլնէ, հաթ-
իլա պոմպարտման տալիլ վուգու պուլ-
աթ, տալիլտէ տալիլին մուսաֆաղաթը
իլին հիւսթիլմիլ մահիլիլնէ թէտապի-
րը ալըմէ իթիլիլտէ գըրըմը, վէ Հիւ-
սթիլտա-Մանաա տէմիլ եօլը Թրանսըզ չիւ-
թէթի միւսթիլտիլիլ իլէ տալիլ թանթիլ
թէթիլնէ ալըմըլար տըր:

* Թարապուսա իթալիա օրտուսը
պալ գոմանտանը ժոնիլալ Գանըվա, կէ-
չիլտէ Բոմաա կիթմիլ իլլէն, Երնէ Թա-
րապուսաա ալմէթ իլլէմէք իւզըն Նար-
իլտէն հարէթէթ իթմիլ տիր, Միւսթիլիլ,
Բոմաա իսթալ իտէն գէվաթ իլէ միւսա-
թէրաթաա պուլընմը տըր:

* Սէյիտ Իտիլիլն՝ Զիւրաաա աաալա-
րընը իլլալէ հազըրաաաալը, վէ Իթա-
լիաալարն՝ իլլէ միթալալ օլտէ մալիլ օլան
Սէյիտ Իտիլիլ մուսթիլնէթտէ պուլուսա-
նագալը, վէ Օսմալիլարըն Սէյիտէ գար-
չը տէրհալ սէվգիլիլտէ աաթիլիլ ինքաալ
նը տիւլիլնէթտէ օլտըրալը՝ Լոնտա-
աաալ պա թէլէկրաֆ իլար օլտուսթօր:

* Աթիլան թէլլիլապի աթանը՝ Թա-
րապուսաա իլլէ թէլլիլապի ալըն տըր:
«Ասալիլը Օսմանիլ» էնվիլ պիլին գօ-
մանտաընտա օլարտգ, Տէրնէտէթ իթա-
լիան մէվիլիլիլնէ չիտտէթիլ պիր հիւ-
սու ինքա իթմիլիլ իսթ տէ, իթալիաա-
լար թարաֆընտան իւսթաթ իթիլիլմիլ-
լի տիր:

ԲԱՆԿԱԼԻ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Բանկալիլ գապրիսթանը տիլմարընը՝ 8
կիւնէ գաաալը երգաթըրաաալը՝ Շէհրէ է-
մանէթիլտէն մէլլէրի գապրիսթան տիւթ-
թանալը միւսթիլիլիլնէ խապիլ վէ-
րիլիլէթ, պու միւսթիլ գարֆընտա տիւթ-
թանալը թալիլիլ իթմիլիլ իթիլիլ
օլմուլ տըր:

Տիկէր Թարաֆտան, կէչիլ կիւն Բաթ-
րիլիլտէն թարաֆընտան Տիւրան էֆ. Եր-
կանան իլլէ Միւրան էֆ. Մուրաաթան
աալիլ նազըրընը գիւսթիլիլ, Բաթրիլ-
լիլտէն միւսթիլիլնէ տէրմիլնէ իլլէմիլ-
լի տիր, Բաթրիլիլտէն, պու մէնէլտէ,
30 000 լիւրաաա ղիւսաթէ թալիլիլ հա-
զըն պէնան իսթիլ, ֆաթաթ Շէհրէ է-
մանէթիլիլնէ մուսալիլաաալը պիլտիլիլնէ
ալն, հիւ օլմալա չիթիլիլ պիլալաթըն

կէթիլիլիլ սէնէվի 100 լիւր իրաթը թէլ-
մին իտէպիլիլնէ պիր աթարթըման ինչա-
սընա ղիլիլիլ իտէնէթ գաաալ թագմի-
նաթ թալիլ իլլէթօր: Աալիլ նազըրը,
պու խուսուսաա սաթարաալ մաչանա ի-
լի ալիլաթաաալըն վաա իթմիլ տիր:

ԲԻԼԵՐ ԲԻՅԵԱՐ

Բէնչէնպիլի կիւնիւ, Իւնթիլ Զիւրանէզ
սալաաթնաա, միւսթիլիլ Բիլիլ Գիլիսաա
հիւսթիլնէ ինքա իսթիլնէ մէրաաթ, սու-
րէթը միւսթիլիլտէ ինքա իսթիլիլ, Զիւրա-
աա սէֆարէթիլիլ պիր ղիւսթիլիլ իլլէ
պազը Զիւրաա թէպաաալ միւսթիլիլտէն,
Դանապընթիլիլնէ վէ տիկէր Էրմէնիլ սիեա
սի ֆըրգալարը վէ միւսթիլիլտէ վէթիլիլ-
լի, պազը Էրմէնիլ էթէք վէ զըզ մէթ-
թէպիլիլ չալիլաաա, իթիլիլտէ, Բուս, Մուսթիլիլ,
Մաթէտիլիլ վէ Արնապաա սիեաթիլ
ճէմիլիլտէ վէթիլիլ, վէլիլաալ
չիլտիլիլ գաաալ Իւնթիլ Զիւրանէզ սալա-
սընտա միւսթիլ կէօրիլմէմիլ պիր ղալէպ-
լիլ հազըր պուլընմը տըր: Սահնէնիլ
պիր թարաֆընտա միւսթիլիլտէն պէօ.
Նիւթ պիր թալիլիլ գօմը, վէ Դանապ-
ընթիլիլնէ մէմիլիլիլ «Ազաաաալար» ղա-
զէթաալ հէյնէթը թահրիլիլտէ թարաֆըն-
տան կէօնտիլիլտէ օլան իլլէ միւսթիլիլ
գըրօնա, մէլլէր թալիլիլ իլլէ եանըն-
տա տուրմուլ օլան եաա էլպիլիլ իլլէ Էր-
մէնիլ զըզ չոնուղը թարաֆընտան թու-
թալըն տըր:

Էրգըսմ մէպուսը սապըրը Վարգէս
էֆ. մուսթիլաա պիր նուսթ իլլէ մաթէմ
ալիլիլնէ ղիւսաա իթիլտէն սօթա, Թա-
րաթիլիլնէ էֆ. Սիւնանիլ, Բիւսթիլիլ-
տէ, Շօթիլիլնէ ճէնազէ մարընը ինքա իթ-
մէթէ, պիւթիլիլնէ հուզար տէրիլ պիր
սիւթիլիլնէ տիլիլմիլիլ տիր: Պաթէնու-
թիլիլնէ թէլլաաաթիլիլտէ մէլիլաալ Գո-
միլաաա Վ. Ներսիս Շիւրապիլիլնէ ճէնազէ-
լիլ հազըրնաալ «Խաաալ միւսթիլ հալա-
ճիլաա» չարապաալըն միւսթիլ պիր սու-
րէթալ օգուլ տըր:

Միւսթիլաալ պիլ Պ. Է. Ակնուսի, Հիւ-
սէյիլն Զահրա պէյ, Ա. Վաաիլան էֆ.,
Պետրոս էֆ. Չալաճան վէ տիկէր ղէվաթ,
ֆրանսըզա վէ Թիւրքէն միւսթիլիլ նուսթ-
լար իրաա իտէնէթ, Էրմէնիլիլ միւսթիլ-
վէֆանըն մէլլէթիլիլտէ, ինսանիլիլնէ,
Էրմէնիլ միլլէթիլնէ վազը օլան իսթիլիլ-
լիլնէ սէնա, վէ հիւսթիլ չալընաալ վէ ին-
սանիլիլնէ պէօլիլ իլլէթիլիլ իլլէ իլլա
տէպիլիլնէ պիր չազաա վուգուլ վէֆա-
թընտան աալար իլլալար թէլլաաթ իթ-
միլիլ, ֆաթաթ սիլ մէլլէթաա ղիլլէ
ճէթիլիլ Էրմէնիլ թարիլիլտէ, հէր Էրմէնիլ-
նիլ գալիլտէ աալա պոգուլմագ սու-
րէթալ մահիլիլ գալաաալըն սէօլիլմիլ-
լի տիր: Թիւրք վէ տիկէր նաթըրէթը-
տալար տա, Բիլիլ Գիլիսաալն էվաթիլ
ճէթիլիլտէ թագաթիլ իլլէ, վաթանը Օս-
մանիլիլ իսթիլպաաաաաա գըրթալմաալ
վէ Թիւրքիլիլ իլլէ Էրմէնիլիլ պէյիլտէ
րապըթալ իթիլիլաալ հուսալիլ մագաթ-
ալիլ, Բարիլաա իլլալ իլլէթիլիլ սալ
ու ղալիլթը համիլիլ ղիւսաաալիլնէ սէնա
իթմիլիլ տիր:

Իլլալ Բէսթ մաթէմ, Սիւնանիլնէ էֆ.-
նիլն թէլլիլիլ գէթաթիլ օլան պիր ճէնազէ
մարընը՝ պիլլաթ մուսալիլիլ չէհրիլ
միւսթիլիլնէ թարաֆընտան ինքաալա իսթ-
իլաալ պուլմը տըր:

Զիւրաաա սէֆարէթիլ ղիւսթիլիլ Բէսթիլ
մաթէմիլ թէրիլաթիլ հէյնէթիլիլնէ՝ Զիւրաա
սէֆարէթիլ մալաաթիլիլաալը Մ. Պօթ
նաթընա պէնան թէլլէթիլիլ իլլէմիլ տիր:
Իլլալ Բէսթ մաթէմիլ ինքաալ՝ պա
թէլլիլաալ Բարիլ ղալէթալարընա իլար
իսթիլիլ տիր:

ՄԻԿՐՈՖՈՆԻԿ ՄԱԼԻՍԱԹ

Թարաֆը Շահնէպէն Ինկիլթէրա
գըրընա իլլաթաաալ յիւսթիլիլնէ գըրա-
լիլաաա մուրաաաա իսթիլիլաալ Նիւսիլալը

Իհաա պուլարիլ տըր: Պու Նիւսիլալ
Լոնտա Օսմանիլ սէֆիլիլ վաաթիլաալ
թագաթիլ իսթիլիլնէ տիր:

Հիւսթիլիլնէ Օսմանիլ միլլիլ պսնաա-
աթնաաա ազտ իտէնէկիլ պիր պիլլ. միլիլն
լիւրալը իսթիլաալըն իրաաթիլ սէնիլիլ
սուսուս իթմիլ, վէ մուսալիլիլնէ
մալիլ նազըրը իլլէ մէլլէր պսնաաթըն
աթիլթիլաալ պէյիլիլնէ չարչիլիլ կիւնիւ
իմագ վէ թէպիլ ղըրընմը տըր:

Բոսթա վէ թէլլիլաալ նազըրը սապը-
գը Թալիլ էֆ. Սթապալիլնէ վէֆաթ իթ-
միլ, վէ տիւն ճէնազէ աալար Պիլլիլաաա
Պալլա ղազըրնաա Ս. Նրաթիլիլնէ ղի-
լիլաալնէ մուսթիլիլնէ սուրէթալ ինքա
իսթիլիլ տիր:

Ձիւթըր քոթէսիլիլնէ ինքաալ հազըն-
աա միւսթիլնէ իթմէք իլլալ, չարչիլն
պիր կիւնիւ Նաթիլաա ղիւսթիլիլտէ, հար-
պէն, նաթիլաա վէ թիւսթիլ նազըրաալն
աաա միւսթիլաալ պիր գօթիլիլ ինքա
իթմիլ տիր:

Պիլլիլաա ճաաաթիլ ղիւսթիլիլնէ
թիլիլաալ իլլին, Սէնթ-Անթիլաա ղիլիլիլ-
նիլ երգաթըրնաալն՝ Շէհրէ էմանիլ ի
թարաֆընտան պալլաալն տըր:

Սէրֆիլիլ մէպուսը սապըրը Պուլա էֆ.-
նիլն թալիլ իսթիլաալընտա չըգան
Յօնիլ նամ րուսթա ղալէթա, տիլաալ հարապ
թարաֆընտան թաթիլ իսթիլիլ վէ միւսթիլ
մէսուլ վէ Սթապալ մէպուսը սապըրը
Գօթիլիլ էֆ. տիլաալը հարապա 32 լիւր
ճէթալ նազըրիլ վէ 4 ալ հապէ մահիլիլ
օլարաալ, թալիլ թէլլէթաալ ալընմը տըր:
Միւսթիլիլ հազըրնաա վէրիլիլնէ պուգա-
րար, Ինկիլթէրաաա ղիլլ օլմանա պիր
րիսալիլ մէլլէթաաա, թիւրքիլիլ ալլէ-
հիլաա եագընա պիր մէլլէթիլ թէրէթիլ,
վէ միւսթիլ մէսուլ օլարը Պիլլիլաա
նէլլ վէ թապիլիլ իլլէթիլիլտէն նէլլիլ
իթմիլ տիր: Մէլլէթիլ մէլլէթաալ, Թիւրք-
լիլ ղիւսթիլ թէլլաալ իսթիլիլ, Թիւրքիլիլ
տիկէր միլլէթիլիլտէն աաալաալը կիւս-
թիլիլիլ, վէ Թիւրքիլիլնէ, Օսմանիլը-
ղըն, Սալաաաթ Օսմանիլիլնէ մահիլիլ վէ-
մանը կէմիլ օլարը կիպի պիր թագաթ
հէթէնաա տէր՝ օլմուլ տըր:

Պիլլիլաա, կապիլն վէ լօգանիլաալ-
աա, Եարը կէնէթիլ պիր սաաթ սօթա
միւսթիլաալ չալընմաալ ղապըթաաա մէն օ-
լմուլ տըր:

ՀԱՍՈՒՆԵԱԼ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Թարիլիլ միլլիլիլ պիր մուսթիլ գը-
մընը հալիլ օլան պու ղիլաալ, մաթ-
պաալընա 10ար ղընաա սաթիլմագաա
տըր:

ԳՐԵՏԻ ԼԻՍԵՆ ԳԱՆԳԱՍԸ

1886 վէ 1903 թարիլիլ վէ 100 տէ
3 ֆալիլիլ Մըսթիլ էվաթ պսնաաալ թահ-
վիլաթիլ, 1 Մարտ 1912 թարիլիլնէ ին-
քա իսթիլնէ ղիւսթիլտէ պալաալ պալ թէլ.
տիլ օլմալ թիլիլաալ ղիւսթիլաալը Գոս-
լաթաաա Գրէթի Լիւսէն պսնաաալա
Սթապալ վէ Պիլլիլ ղիւսթիլիլտէ սիւսթիլ
պիր իսթիլիլ մուսթիլիլնէ սիւսթիլ իսթիլ
իսթիլաալ տիր:

ԳԱՂԱՔԱՎ. ՊՈՐՍՍԱԸ 3 փետր. 1912

Թէլիլիլ իսթիլիլ էս. ուս. 100	Բր.
Բուսթիլ ղընաալիլիլ ֆր.	207 37
Օսմ. Սիլիլիլ. չիլլէթիլ Լ. Օ.	4 30
Տէրիլ. Թարաֆալ գըր.	19 20
» թահ. ֆր.	100
Բէթիլ	15 10
Տէրիլաաթիլ Բըրթըմ	444
Տէրգը	407
Դնաաթիլ ղընաալիլիլ ֆր.	14 6b
» թահ. 441	
Բըթիլ Զօնիլիլ Էթիլիլիլ Ս.	244
» թահ. 280	
Ա. Զիլիլիլ իսթիլիլ իսթիլիլ	
Օսմ. լիւրաալ 100 ղ. տան	7. Բր.
Պիլլիլ մէլիլիլ ֆարգը	107 20
Մէթալիլ	103 20
Բօլ	91
Զիւրաալ ալթըն	87 11
Ինկիլիլ լիւրաալ	110 8
Գըրիլ	50
Բուսթիլ ղիւսթիլ	86

Սալիլիլ իսթիլաալ վի
Միլիլիլ մուսթիլ ղապըր
ՅՈՂԱ. ԹՈՂԱԿԱՆ
Ի ՏԱՐԻԼԻՆԻ
Պիլլիլաա ղապըր ի Տապիլիլ Ն. 65